

نگاه بیرون

نگاه‌رسانه‌ها به چشم‌انداز کاهش تنش بین ایران و عربستان سعودی

بن سلمان و مصلحه ناگزیر با تهران

● شرق: ناگامی‌ها در مقابل بیمنی‌ها. خودداری دولت ایالات متحده از ورود عملی به تقابل سعودی‌ها با ایران، شکست‌های سیاست خارجی سعودی و فشارهای درون خانواده سلطنتی به شخص محمد بن‌سلمان، ظاهراً ولیعهد جوان را به ناچاری به مصلحه با ایران برای کاهش مشکلات و تنش‌ها قانع کرده است. حتی برخی رسانه‌ها در روزهای گذشته دسته‌وگریخته از نشانه‌هایی گفتند که حاکی است کام‌های اولیه گفت‌وگو بین جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی برداشته شده است. در ادامه، برنده‌هایی از تحلیل‌های منتشرشده در نیویورک‌تایمز، لوبلاک و هاآرتص را دراین‌باره می‌خوانید.

The New York Times

کام‌های بی سروصدای ایران و عربستان سعودی به سوی دوری از جنگ

حتی چشم‌انداز چنین گفت‌وگوهایی [غیرمستقیم] نمایانگر چرخشی قابل‌توجه است که فقط چند هفته پس از حمله‌ای هماهنگ به تأسیسات نفتی سعودی منجر به تهدیداتی خشن در خلیج فارس شد. هرگونه مصلحه بین عربستان سعودی و ایران ممکن است در محدوده‌ای گسترده در منازعات منطقه تأثیر بگذارد. این رد مقابله‌به‌مثل علیه ایران از سوی رئیس‌جمهور ترامپ بابت حمله ۱۴ سپتامبر بود که منجر به عواقبی ناخواسته شد و عربستان سعودی را بر آن داشت که به دنبال راه‌حل‌های خودش برای این منازعه باشد. این راه‌حل به نوبه خود ممکن است تلاش‌های آقای ترامپ برای برپایی ائتلافی عربی جهت منزوی‌کردن ایران را تخریب کند. مقامات عراق و پاکستان گفته‌اند محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی در هفته‌های اخیر از رهبران این دو کشور خواسته با همتایان ایرانی‌شان برای کاهش تنش‌ها صحبت کنند. ایران از این مواضع استقبال کرده است و علنی و خصوصی اعلام کرده که پذیرای گفت‌وگو با عربستان سعودی است.ایران مدت‌ها تلاش کرده است تا عربستان سعودی را از کنار ایالات متحده و اسرائیل بیرون بکشد؛ اما به نظر می‌رسد این فقدان واکنش نظامی آمریکایی به حملات به تأسیسات نفتی سعودی بوده که راهی در این زمینه باز کرده است.مقامات ارشد کویت و امارات متحده عربی، متحدان سعودی که در صورت آغاز منازعه‌ای علنی ممکن است صدمه ببینند، علناً از نیاز به دیپلماسی برای کاهش تنش‌ها گفته‌اند و تلاش‌های خودشان را برای برقراری ارتباط با ایران انجام داده‌اند. اماراتی‌ها گفت‌وگوهای امنیت دریایی مستقیم با ایران داشته و از جنگ یمن خارج شده‌اند، جایی که در نبرد با شورش‌های حوثی‌های موردحمایت ایران، متحد سعودی‌ها بودند.

دولت‌های عربی حاشیه خلیج فارس، باید شاخه‌زیتون ایران را قبول کنند

● اولین قدم راآ تهران برداشت، وقتی پیشنهاد نه‌چندان جدیدش را برای همکاری محلی با هدف رسیدن به ثبات و تضمین ایمنی حمل‌ونقل دریایی بین‌المللی در خلیج فارس، به‌خصوص در تنگه هرمز، پیش کشید. برنامه ایران تصویری از همکاری بین هشت دولت منطقه‌ای ترسیم می‌کند: شش عضو شورای همکاری خلیج [فارس] با اضافه ایران و عراق. پیش‌تر، روحانی گفته بود ایران مایل است رفتارهای غیردوستانه گذشته همسایگان عربش را فراموش کند.به نظر می‌رسد شکست‌های عربستان سعودی در یمن، پیامدهای قتل جمال خاشقچی و مهم‌تر از همه، حملات به تأسیسات نفتی سعودی تأثیری هوشیارکننده بر محمد بن‌سلمان، ولیعهد سعودی داشته‌اند. در واقع، سخنگویی از وزارت خارجه ایران تأیید کرده که تهران پیام‌هایی از ریاض گرفته است، اما عادل الجبیر وزیر مشاور سعودی در امور خارجی از طریق توئیتر این ادعا را رد کرده است. او صرفاً تأیید کرد که بعضی کشورها که هم با تهران و هم با ریاض روابط دوستانه دارند، در تلاش برای کاهش تنش‌ها بین دو دولت بوده‌اند. این موضع سعودی قابل‌درک است، چون ریاض مایل نخواهد بود این تصویر را بدهد که بازی نفوذ را به تهران باخته است. در واقع، اگر هرگونه آمیدی برای نوعی پیشرفت در روابط سعودی– ایران باشد، هیچ طرفی نباید به نظر بازنده بیاید.

HAARETZ

عربستان سعودی ضعف خود را شناخته و آماده‌گفت‌وگو با ایران است

بن‌سلمان در گفت‌وگویی با سی‌بی‌اس برای اولین بار گفت مشکلات با ایران و مسئله عبور امن از خلیج فارس به شیوه نظامی قابل‌حل نیست. این اظهارات که در ایران تشویق شد، نتیجه نوری نیست که از آسمان به ولیعهد تابیده است. حمله به تأسیسات نفتی به شکلی خجالت‌بار ضعف و آسیب‌پذیری نظامی سعودی را ثابت کرد. سه هفته بعد از حمله، هنوز هیچ شواهد آشکاری در کار نیست که چه کسی پهادها و موشک‌ها را فرستاده و از کجا. سیستم‌های دفاع موشکی سعودی که میلیون‌ها دلار خرج داشتند، کار نکردند و نیروهای سعودی از پس مواجهه با این نوح حملات بر نمی‌آیند. نیروی هوایی سعودی باید به خلبان‌های پاکستانی اتکا کند. این شامل جنگ یمن هم می‌شود.

رایزنی تهران و مسکو برای آزادی خبرنگار روس

شنیده‌ها حاکی از این است که خبرنگار بازداشت‌شده روس در ایران به زودی آزاد می‌شود. بنا بر اعلام خبرگزاری‌ها، سفیر ایران در مسکو و معاون وزیر امور خارجه روسیه درباره یک خبرنگار بازداشت‌شده روس در ایران رایزنی کردند.

به گزارش ایسنا، در دیدار مهدی سنایی با مارگولف که به دعوت وزارت خارجه روسیه انجام شد، علاوه‌بر بررسی روابط دو جانبه، دستگیری یک خبرنگار تبعه روسیه در تهران نیز مورد گفت‌وگو

قرار گرفت و ابراز امیدواری شد که هرچه زودتر این موضوع حل‌وفصل شود. خبرگزاری اسپوتنیک روسیه به نقل از سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: خبرنگار روس بازداشت‌شده در تهران به زودی آزاد می‌شود. سیدعباس موسوی گفته: «او جهت ادای برخی توضیحات بازداشت‌شده و به‌زودی آزاد خواهد شد».

پیش‌تر نیز ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه، خبر داد که سفیر جمهوری اسلامی

ایران در این کشور برای توضیح درباره بازداشت یک خبرنگار روس در تهران، به وزارت خارجه دعوت شده است.

وی در فیس‌بوک خود نوشت: هم‌اینک به رسانه‌ها اعلام کردم که در رابطه با دستگیری یولیا یوزیک، تبعه روسیه در تهران، مهدی سنایی، سفیر ایران، برای دادن توضیح در مورد شرایط واقعه و تأمین حقوق شهروند روس دستگیرشده به وزارت خارجه روسیه فراخوانده شد.

به گفته او، پرونده یولیا تحت کنترل سفارت روسیه در تهران و دیپلمات‌های روسی قرار گرفته است.

دیپلماسی

آزادی هم‌زمان زوج استرالیایی و یک ایرانی زندانی در استرالیا

روز گذشته علت چند ملاقات اخیر وزیر خارجه استرالیا با وزیر خارجه ایران تاحدودی مشخص شد؛ آزادی دانشجوی ایرانی مقیم استرالیا هم‌زمان با آزادی یک زوج استرالیایی که چند ماه پیش در ایران بازداشت شده بودند. جندی پیش بود که وزیر خارجه استرالیا برای ملاقات با وزیر خارجه ایران راهی بنگلادش شد تا آنجا با ظریف ملاقات کند. آن‌زمان موضوع ملاقات، ارائه توضیح درباره «تصمیم استرالیا برای ملحق‌شدن به ائتلاف آمریکایی حفظ امنیت خلیج فارس» اعلام شد.

خبر دادند که با پیگیری دستگاه سیاست خارجی، دانشجوی نخبه ایرانی مقیم استرالیا پس از ۱۳ ماه بازداشت غیرقانونی به کشور بازگشت. این آزادی در حالی انجام شده که هفته پیش نیز نگار قدس‌کنی، ایرانی‌ای که از زندانی در استرالیا به آمریکا مسترد شده بود نیز آزاد شد.

اینسا روز گذشته در گزارشی نوشته است که رضا دهباشی، دانشجوی مطع دکترا در دانشگاه کوئینزلند استرالیا ۱۳ ماه پیش به اتهام تلاش برای کمک به سیستم دفاعی ایران بازداشت شده بود، سرانجام با پیگیری دستگاه سیاست خارجی «با مقام‌های ایران در تهران، بین‌المللی امام خمینی(ره) به کشور بازگشت. دهباشی از نخبگان علمی کشور است که شهرومراه سال گذشته از سوی سیستم قضائی استرالیا به اتهام تلاش برای ارسال تجهیزات نظامی آمریکایی به ایران بازداشت شده بود. این نخبه علمی کشورمان در هنگام بازداشت مشغول تحقیق درباره ساخت یک دستگاه تشخیص سرطان پوست بود. به گزارش خبرگزاری صداوسیمیا

دستگاه قضائی استرالیا قصد داشت، دهباشی را به آمریکا تحویل دهد که با پیگیری‌های مستمر دستگاه دیپلماسی کشورمان سرانجام حکم آزادی او صادر شد. دهباشی متهم بود که بدون سفر به آمریکا اقدام به خرید و ارسال تجهیزات رداری پیشرفته نظامی از طریق دومی به ایران کرده است؛ رادارهایی که برای شناسایی موشک و جنگنده‌های رادارگریز استفاده می‌شوند. دهباشی ضمن رد این اتهام اقدام دستگاه قضائی استرالیا برای دستگیری او با استناد به چند ایمیل مربوط به سال ۲۰۰۸ را یک سوءتفاهم و ناعادلانه عنوان کرد. همچنین وزیر امور خارجه استرالیا نیز به‌تازگی اعلام

تحلیلی بر زمان‌بندی گفت‌وگوها و رخدادهای دیپلماتیک نیویورک

موضوعاتی خردتر که گرچه هیچ‌کدام هنوز به انجام نرسیده بودند، اما درعین‌حال به نظر می‌رسید زمان کافی برای پرداختن به آنها وجود دارد.

امروز اما موقعیت ترامپ در سیاست خارجی‌اش متفاوت و دستش خالی‌تر است؛ با اخراج مهره‌ای مانند بولتون، ناامیدی از راست‌گرایی افراطی و جنگ‌طلبی و نمایان است و به‌تحقیق، تمام پرونده‌های صدرالاشاره با شکست قطعی یا نسبی مواجه شده‌اند.

● تغییر بگیری که در شرایط رخ داده موضوعات مربوط به منطقه است. فارغ از اتهاماتی که ایران، اعراب، اسرائیل و آمریکا به طرف دیگر می‌زنند، دو واقعیت روی زمین قرار دارد: یکی اینکه امروز منطقه در ثبات و امنیت شکننده‌تری نسبت به یک‌سال‌و نیم قبل قرار دارد و دیگر آنکه به‌وضوح برتری نظامی و استراتژیک ایران -لااقل به واسطه جسات بیشتری که از او دیده شده -است؛ چه به واسطه حرکاتی نظیر توقیف نفت‌کش انگلیسی و از آن مهتر سرنگون‌کردن پهپاد آمریکایی و چه به واسطه دست بالاتری که نیروهای هم‌جهت با او نظیر حوثی‌ها در منطقه و در مواجهه با مدافعان خط سعودی پیدا کرده‌اند.

به‌واسطه همین تفوق‌های راهبردی و نیز مواردی نظیر تضعیف قدرت سیاسی راست افراطی در اسرائیل و عدم حمایت قاطع ایالات متحده از محور عربستان-امارات در مقابل ایران است که امروز پس از چرخش در سکوت امارات در سیاست خارجی -لااقل در نزدیکی به موضع بی‌طرفی-

دانش آموخته دکتری فلسفه سیاسی از دانشگاه تهران

● **دانش آموخته دکتری فلسفه سیاسی از دانشگاه تهران**

خبر

ادعای مایکروسافت

هکرهای ایرانی به دنبال نفوذ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا

● **شرق:** شرکت مایکروسافت مدعی شد یک گروه هکر ایرانی تلاش کرده به یک کارزار انتخاباتی ریاست‌جمهوری آمریکا نفوذ کند. به گزارش ان‌پی‌آر، در پستی وبلاگی که روز جمعه منتشر شده است، تام برت، از مدیران امنیتی مایکروسافت خبر داده است گروهی به نام «فسفر» این اقدام را انجام داده است. طبق ادعای برت، مایکروسافت بر این باور است که این‌گروه ایرانی و «وابسته به حکومت ایران» است. ان‌پی‌آر می‌نویسد این شرکت مشخص نکرده است که چگونه به این نتیجه رسیده است. طبق ادعای مایکروسافت این حمله ناموفق بوده است.سخنگوی مایکروسافت با استناد به حفظ اسرار افراد، از اعلام نام کارزاری که هدف گرفته‌شده خودداری کرده است اما هم‌زمان اعلام کرده این هکرها تلاش‌هایی برای نفوذ به حساب‌های مقامات فعلی و سابق دولت آمریکا، روزنامه‌نگاران سیاسی و فعالان ایرانی خارج از ایران نیز کرده‌اند. برخی رسانه‌ها بر اساس امکانات کارزارهای سیاسی، ذکر حمله به مقامات دولتی در این هک و نیز این حقیقت که درحال‌حاضر تنها رئیس‌جمهور آمریکا رسماً کارزار انتخاباتی ریاست‌جمهوری دارد و دمکرات‌ها فعلاً درگیر انتخابات اولیه برای انتخاب نامزد هستند، مدعی هستند که کارزار هدف گرفته‌شده، کارزار دونالد ترامپ بوده است. در نتیجه این حملات دسترسی به چهار حساب کاربری موفق بوده اما هیچ‌کدام از این چهار حساب با هیچ کارزار سیاسی یا مقام دولتی‌ای ارتباط نداشته‌اند. برت گفته است حجم داده‌های جمع‌آوری‌شده و گستره عملیات نشان می‌دهد این گروه با انکیزه، زمان و منابع بالا درگیر تحقیقات و تلاش‌های مربوط بوده‌اند.محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران در سفر اخیر خود به نیویورک و در گفت‌وگو با ان‌بی‌سی، در پاسخ به سؤالی دراین‌باره تأکید کرد ایران ترجیحی در صحنه انتخاباتی آمریکا ندارد که بخواهد دراین‌باره اقدامی بکند. اما ظریف با این‌گفت‌وگو اشاره کرد جنگی سایبری بین ایران و آمریکا در جریان است که ایالات متحده آغازکننده آن بوده است. اشاره ظریف به حملات سایبری به تجهیزات هسته‌ای ایران و اقدامات مشابه بود که به گفته او ممکن بود تبعاتی بساز جدی داشته باشند.

ادعای دوباره ترامپ

● **ادعای دوباره ترامپ**
من بودم که پیشنهاد دیدار با روحانی را رد کردم

● **ایسنا:** گزارش آسوشیتدپرس، دونالد ترامپ با تأکید بر این ادعا که مقامات ایران و آمریکا درخصوص دیدار و تماس تلفنی احتمالی با حسن روحانی گفت‌وگو کرده بودند، مدعی شد که این خود وی بوده که پیشنهاد این دیدار با رئیس‌جمهوری ایران را رد کرده است. وی روز جمعه با طرح این ادعا که دو طرف گفت‌وگوهایی داشتند، به خبرنگاران گفت که طرف ایرانی خواستار رفع تحریم‌ها برای آغاز مذاکرات بود. رئیس‌جمهوری آمریکا همچنین مدعی شد که در پاسخ به این درخواست ایرانی‌ها گفته است «حتماً دارید شوخی می‌کنید». ترامپ همچنین ادعاکرد که روحانی خواستار دیداری در سازمان ملل بوده است.

ادامه از صفحه ۳

نقش آیت‌الله هاشمی در رئیس‌جمهور شدن روحانیون

● وقتی دو رئیس قوه قضائیه با همدیگر بحث می‌کنند و یکدیگر را لخت و عریان افشا می‌کنند مردم چه می‌گویند؟! این که سیاست نیست، پس می‌شود سیاست‌بازی. بیوند بخشی از روحانیت با سیاست‌بازی باعث شده است که روحانیت اعتبار خود را تا حدودی از دست بدهد.

● اینکه امروزه مداحان تعیین‌کننده دین مردم شده‌اند، علت دارد. علت آن این است که روحانیون به کار دیگری مشغول شده‌اند و کار اصلی خود را رها کرده‌اند. این مسئله که روحانیون کار اصلی خود را رها کرده‌اند، باعث شده است که مداحان بر همه چیز مسلط شوند و تعیین سیاست و خط مشی دینی کرده و مجالس را اداره کنند.

● من چندین سال پیش خدمت آقای جوادی‌آملی رسیده بودم، به ایشان گفتم مداحان خیلی دور برداشته‌اند و خراب‌کاری‌های زیادی می‌کنند مثلا خواب و خیال نقل می‌کنند، حرف‌های بی‌سند و گاهی اوقات حرف‌های شرکت‌آورد می‌زنند، شما در بالای منبر علیه این مداحان صحبت کنید تا مداحان خوبی که داریم به روی کار بیایند و مداحان این‌مدلی کنار زده شوند تا مردم متوجه شوند که نباید به سراغ اینها بروند. جوابی که ایشان به من دادند این بود: بله درست است که باید این کار را انجام بدهیم ولی اصلا چرا این‌جوری شد؟ علت این است که ما روحانیون، منبر نمی‌رویم و به سراغ کارهای دیگری رفته‌ایم.